

SN 2/21

Vyhlásenie členov Európskej rady

I. COVID-19

1. Sme odhodlaní pokračovať v spolupráci a koordinácii našich krokov v boji proti pandémie a jej dôsledkom. Epidemiologická situácia je naďalej vážna a nové varianty predstavujú dodatočné výzvy. Preto musíme zachovávať prísne obmedzenia a zároveň zintenzívniť úsilie o urýchlenie dodávok vakcín.
2. V súčasnej situácii je potrebné obmedziť cesty, ktoré nie sú nevyhnutné. Víťame prijatie dvoch odporúčaní Rady, odporúčania o cestovaní v rámci EÚ a odporúčania o cestovaní do EÚ, podľa ktorých možno zaviesť obmedzenia v súlade so zásadami proporcionality a nediskriminácie a pri zohľadnení špecifickej situácie cezhraničných komunít. Musí sa zabezpečiť neobmedzený tok tovaru a služieb v rámci jednotného trhu, a to aj využívaním zelených jazdných pruhov.

3. Vo všetkých našich členských štátoch sa už začala vakcinácia a našou stratégiou v oblasti vakcín sa zabezpečuje, aby mali prístup k vakcínam všetky členské štáty. Napriek tomu však musíme naliehavo urýchliť povoľovanie, výrobu a distribúciu vakcín, ako aj vakcináciu. Musíme tiež posilniť našu kapacitu v oblasti dohľadu a detekcie s cieľom čo najskôr identifikovať varianty, aby bolo možné kontrolovať ich šírenie, ako sa uvádza v oznámení Komisie s názvom *Inkubátor HERA: spoločné predvídanie hrozby variantov COVID-19*. Podporujeme ďalšie úsilie Komisie zamerané na spoluprácu s priemyslom a členskými štátmi s cieľom zvýšiť súčasné kapacity výroby vakcín a podľa potreby prispôbiť vakcíny novým variantom. Podporujeme aj pokračujúce úsilie Komisie o urýchlenie dostupnosti surovín, uľahčenie uzatvárania dohôd medzi výrobcami z rôznych dodávateľských reťazcov, posúdenie existujúcich zariadení s cieľom pomôcť pri zvyšovaní výroby v EÚ a o podporenie výskumu a vývoja. Spoločnosti musia zabezpečiť predvídateľnosť svojej výroby vakcín a dodržiavať zmluvné dodacie lehoty. Mala by sa zvýšiť transparentnosť, pokiaľ ide o celkové úsilie.
4. Vyzývame, aby sa pokračovalo v práci na spoločnej koncepcii osvedčení o očkovaní, a k tejto otázke sa ešte vrátíme.
5. Opätovne potvrdzujeme našu solidaritu s tretími krajinami a zdôrazňujeme, že sme odhodlaní zintenzívniť našu globálnu reakciu na pandémiu. Nadalej sme odhodlaní na základe spoločných zásad zlepšovať prístup k vakcínam pre prioritné skupiny v našom susedstve aj mimo neho a podporovať globálny prístup prostredníctvom nástroja COVAX. Víťame prvé plány nástroja COVAX na distribúciu vakcín do 92 krajín s nízkymi a strednými príjmami. EÚ sa zaväzuje prispieť spravodlivým podielom na financovanie Akcelérátora ACT.
6. Celkovú situáciu budeme nadalej podrobne posudzovať a v prípade potreby prijmemo opatrenia.

II. ZDRAVIE

7. Hoci sa kríza COVID-19 ešte neskončila, už teraz je čas začať zvyšovať našu budúcu odolnosť v oblasti zdravia.
8. V súlade s právomocami Únie stanovenými v zmluvách budeme pracovať na zlepšení koordinácie na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť lepšiu prevenciu, pripravenosť a reakciu v prípade budúcich zdravotných núdzových situácií. Prioritne je potrebné pracovať na zaisťovaní toho, aby EÚ mala prostriedky na zabezpečenie dostatočného množstva vakcín a kritických potrieb pre všetky členské štáty, na podporu celého procesu vývoja bezpečných a účinných vakcín a liekov, a to aj prostredníctvom včasných investícií do výrobných kapacít, a na čo najlepšie využívanie veľkých dát (big data) a digitálnych technológií na účely medicínskeho výskumu a zdravotnej starostlivosti. Malo by sa pokročiť aj v práci na návrhoch týkajúcich sa zdravotnej únie a na farmaceutickej stratégii, a to aj pokiaľ ide o prístup k liekom vo všetkých členských štátoch.
9. Vyzývame Komisiu, aby do júna 2021 predložila správu o doterajších skúsenostiach nadobudnutých počas pandémie COVID-19. Táto správa by sa mala okrem iného zaoberať výmenou informácií, koordináciou, komunikáciou a spoločným verejným obstarávaním, ako aj otázkou, ako zabezpečiť primerané výrobné kapacity v EÚ a vybudovať strategické rezervy a zároveň podporovať diverzifikáciu a odolnosť globálnych zdravotníckych dodávateľských reťazcov. Na túto prácu by sa malo nadviazať v druhom polroku 2021.
10. Na riešenie súčasných a budúcich zdravotných hrozieb je nevyhnutná globálna mnohostranná spolupráca. Sme odhodlaní presadzovať globálnu zdravotnú bezpečnosť, okrem iného aj posilnením Svetovej zdravotníckej organizácie a prácou na medzinárodnej zmluve o pandemiách v jej rámci. V tejto súvislosti so záujmom očakávame celosvetový samit skupiny G20 o zdraví, ktorý sa uskutoční v Ríme.

III. BEZPEČNOSŤ A OBRANA

11. Sme naďalej odhodlaní vykonávať strategický program na roky 2019 – 2024 tým, že budeme dôslednejšie realizovať svoje strategické smerovanie a posilňovať kapacity autonómneho postupu EÚ. Konkrétne v oblasti bezpečnosti a obrany chceme presadzovať záujmy a hodnoty EÚ, ako aj podporovať jej odolnosť a pripravenosť účinne riešiť všetky bezpečnostné hrozby a výzvy. Opätovne potvrdzujeme, že vzhľadom na rastúcu globálnu nestabilitu musí EÚ prevziať väčšiu zodpovednosť za svoju bezpečnosť.
12. Sme odhodlaní úzko spolupracovať s NATO pri plnom dodržiavaní zásad, ktoré sú stanovené v zmluvách, ako aj zásad, na ktorých sa dohodla Európska rada, a posilňovať naše partnerstvá s OSN a kľúčovými regionálnymi partnermi. Tešíme sa na spoluprácu s novou vládou Spojených štátov amerických na silnej a ambicióznejskej transatlantickej agende, ktorej súčasťou je aj úzky dialóg o bezpečnosti a obrane. Táto globálna spolupráca bude ťažiť zo silnejšej EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany.
13. Podnikli sa významné kroky na posilnenie bezpečnostnej a obrannej politiky, nástrojov a prostriedkov EÚ. S cieľom ďalej prehĺbiť spoluprácu v oblasti bezpečnosti a obrany medzi členskými štátmi, zvýšiť investície do obrany a posilniť rozvoj civilných a vojenských spôsobilostí a operačnú pohotovosť v rámci Únie sme odhodlaní:
 - posilniť civilnú a vojenskú operačnú angažovanosť Únie, a to aj prostredníctvom lepšieho vytvárania síl, efektívnejšieho plánovania a velenia EÚ a dôrazného vykonávania Európskeho mierového nástroja, ktorý by sa mal urýchlene sfunkčniť;

- nabádať členské štáty, aby lepšie využívali možnosti spolupráce stanovené v koordinovanom ročnom hodnotení obrany (CARD) a aby v plnej miere využívali stálu štruktúrovanú spoluprácu (PESCO) na posilnenie investícií, pohotovosti a rozvoja kooperačných spôsobilostí;
 - posilniť európsku obrannú technologickú a priemyselnú základňu, okrem iného tým, že sa rýchlo prijme, nadobudne účinnosť a sfunkční Európsky obranný fond a podporia sa synergie medzi civilným, obranným a vesmírnym sektorom, a to aj v oblasti umelej inteligencie a prelomových technológií, a účasť MSP. Tým by sa mala podporiť naša odolnosť vo vzťahu ku kritickým technológiám a strategickým hodnotovým reťazcom. Na tento účel vyzývame Komisiu, aby do októbra 2021 predložila technologický plán na podporu výskumu, vývoja technológií a inovácie a na zníženie našej strategickej závislosti, pokiaľ ide o kritické technológie a hodnotové reťazce;
 - zaistiť bezpečný európsky prístup ku globálnym spoločným zdrojom (vrátane kozmického priestoru, kybernetického priestoru a šireho mora), ako aj lepšiu vojenskú mobilitu v rámci Únie.
14. Vzhľadom na rastúci počet a zložitosť kybernetických hrozieb sa snažíme posilniť európsku kybernetickú odolnosť a reakcieschopnosť a zlepšiť rámec krízového riadenia kybernetickej bezpečnosti. V nadväznosti na stratégiu kybernetickej bezpečnosti predstavenú v decembri 2020 vyzývame Komisiu a vysokého predstaviteľa, aby do júna 2021 podali správu o vykonávaní. Okrem toho vyzývame spoluzákonodarcov, aby urýchlene pokročili v práci, najmä pokiaľ ide o revidovanú smernicu o bezpečnosti sietí a informačných systémov (smernica NIS 2). Vyzývame tiež na intenzívnejšiu spoluprácu a koordináciu s cieľom predchádzať hybridným hrozbám vrátane dezinformácií a reagovať na ne, okrem iného aj zapojením súkromného sektora a príslušných medzinárodných aktérov.

15. Vysoký predstaviteľ prezentoval prebiehajúce úsilie zamerané na vytvorenie ambiciózneho Strategického kompasu, ktorý by mal usmerňovať ďalšiu realizáciu úrovne ambícií EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany. Vysokého predstaviteľa a členské štáty vyzývame, aby s využitím celého súboru nástrojov EÚ spoločne pokračovali v práci na Strategickom kompase, aby ho bolo možné prijať do marca 2022.
16. Európska rada bude oblasť bezpečnosti a obrany pravidelne posudzovať.

IV. JUŽNÉ SUSEDSTVO

17. Rokovali sme o politickom a strategickom charaktere partnerstva EÚ s južným susedstvom. Opätovne potvrdzujeme závery Európskej rady z decembra 2020 a vyzývame Radu, aby sa zaoberala vykonávaním spoločného oznámenia Komisie a vysokého predstaviteľa o obnovenom a posilnenom partnerstve s južným susedstvom s cieľom riešiť spoločné výzvy a využívať spoločné príležitosti prostredníctvom posilnenej spolupráce.

Dôrazne odsudzujeme útok na delegáciu, ktorá cestovala v rámci Svetového potravinového programu na kontrolnú návštevu v teréne na východe Konžskej demokratickej republiky. Vyjadrujeme úprimnú sústrasť Taliansku i rodinám obetí.